

Sygn. akt I ACz 141/12

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Aleksandra Marszałek (spr.)
Sędzia SA:	Małgorzata Bohun

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2012 r. we Wrocławiu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **Spółki (...). z siedzibą w S. (...)**

przeciwko: **K. G.**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 28 listopada 2011 r., sygn. akt I C 280/11

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie, pozostawiając Sądowi pierwszej instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Legnicy udzielił zabezpieczenia roszczenia strony powodowej Spółki (...). z siedzibą w S. (...) przeciwko pozwanej K. G. o uznanie za bezskuteczną w stosunku do strony powodowej czynności prawnej – umowy darowizny 2.134 udziałów w (...) sp. z o.o. w G., zawartej między J. G. i pozwaną K. G. w ten sposób, że dokonał zajęcia i ustanowił zakaz zbywania oraz obciążania przez pozwaną prawa własności tychże udziałów.

Na podstawie twierdzeń strony powodowej, zawartych w uzasadnieniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia, Sąd Okręgowy uznał, że strona powodowa uprawdopodobniła roszczenie, tzn. uprawdopodobniła należycie istnienie wiarygodności wobec swego dłużnika, tj. ojca pozwanej; zasadnie powołała również okoliczności świadczące o działaniu dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela, które polegało na wyzbyciu się przez dłużnika nieruchomości oraz udziałów w spółce. Przysporzenia te nastąpiły na rzecz członków rodziny, co z kolei uzasadniało przyjęcie domniemania wiedzy pozwanej o tym, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Sąd Okręgowy uznał również, że ewentualne zbycie przez pozwaną udziałów objętych zabezpieczeniem lub ich obciążenie uniemożliwi lub poważnie utrudni stronie powodowej wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia, co z kolei uprawdopodobniało interes prawny powodowej spółki w udzieleniu zabezpieczenia.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiodła pozwana, wnosząc o jego zmianę przez oddalenie wniosku strony powodowej o udzielenie zabezpieczenia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy. Zażądała też zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Pozwana zarzuciła, że strona powodowa nie uprawdopodobniła swego roszczenia, albowiem egzekucja wierzytelności, na którą powołała się powodowa spółka, jest w chwili obecnej skuteczna. Dodatkowo, skarżąca zwróciła uwagę na to, że w chwili zawarcia umowy przez dłużnika z osobą trzecią (od której pozwana nabyła udziały), roszczenie strony powodowej wobec dłużnika jeszcze nie istniało, albowiem strona powodowa zawarła z dłużnikiem umowę, z której obecnie wywodzi roszczenie, dopiero po zawarciu umowy między dłużnikiem a osobą trzecią. Nadto, pozwana podniosła, że każdorazowo zbycie udziałów (przez pozwanego osobie trzeciej, potem przez osobę trzecią na rzecz pozwanej) było uzasadnione okolicznościami o charakterze obiektywnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

Sąd Apelacyjny podzielił wyrażoną przez Sąd pierwszej instancji ocenę, iż według aktualnego stanu sprawy strona powodowa uprawdopodobniła swe roszczenie wobec pozwanej oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, co uprawniało ją do żądania udzielenia zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem.

Powyższej oceny nie zmieniły argumenty podniesione w zażaleniu, przez które pozwana usiłowała zwalczyć stanowisko strony powodowej, wyrażone w uzasadnieniu pozwu oraz wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Wedle twierdzeń stron, zaskarżona czynność prawna została dokonana jeszcze przed zawarciem umowy między stroną powodową a jej dłużnikiem (ojcem pozwanej), z której wywodzi się wierzytelność przysługująca stronie powodowej wobec S. G.. Pozwana zasadnie zauważyła zatem, że w tej sytuacji należało sięgnąć po przepisy dotyczące ochrony wierzycieli przyszłych, które do przesłanek roszczenia pauliańskiego zaliczają działanie dłużnika z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli przyszłych (art. 530 k.c.). Jakkolwiek zarówno strona powodowa, jak i Sąd pierwszej instancji skupili się na zbadaniu uprawdopodobnienia przesłanki działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela (art. 527 § 1 k.c.), to jednak twierdzenia strony powodowej (niezakwestionowane przez pozwaną), a dotyczące niedługiego odstępu czasowego między zawarciem umowy przez dłużnika i stroną powodową a dokonaniem zaskarżonej czynności prawnej, jak również uprzednie pozostawanie S. G. w stałych stosunkach gospodarczych ze stroną powodową, jego wcześniejsze zadłużenie wobec strony powodowej i wreszcie wyzbywanie się w krótkim czasie istotnych składników majątku, prowadziły do wniosku, że przesłanka działania z zamiarem pokrzywdzenia przyszłych wierzycieli została uprawdopodobniona. Zasadnie zauważyła również strona powodowa, iż bliskość stosunków między dłużnikiem, osobą trzecią, na rzecz której nastąpiła darowizna oraz pozwaną (pokrewieństwo), pozwalała na przyjęcie prawdopodobieństwa wiedzy pozwanej o działaniu dłużnika z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli.

W chwili obecnej nie można było podzielić stanowiska pozwanej co do skuteczności egzekucji z majątku S. G., co według skarżącej wykluczałoby przyjęcie, że strona powodowa uprawdopodobniła roszczenie pauliańskie. Zaświadczenie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Głogowie o stanie egzekucji z majątku S. G. wskazywało na to, że przez 13 miesięcy egzekucji strona powodowa wyegzekwowała łącznie 73.300,10 zł, z czego kwotę 45.648,18 zł zaliczyła na poczet odsetek, a 9.305,57 zł na poczet kosztów egzekucji (co było jej prawem). Sama należność główna, obecnie jeszcze niewyegzekwowana, wynosi natomiast 64.400 euro, tj. ok. 280.000 zł. Egzekucja obejmowała przy tym kwoty relatywnie niewielkie, w stosunku do wartości zadłużenia. Okoliczności te na chwilę rozpoznawania wniosku o udzielenie zabezpieczenia uprawdopodobniły w stopniu wystarczającym twierdzenia strony powodowej o niewypłacalności dłużnika i jego działaniu z pokrzywdzeniem strony powodowej.

W tym stanie rzeczy roszczenie pauliańskie należało uznać za uprawdopodobnione. Z uwagi na to, że egzekucja z majątku S. G., zmierzająca do wyegzekwowania należności zasądzonej od niego na rzecz strony powodowej wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 25.01.2010 r. (sygn. akt I C 68/09), nadal trwa, powinnością Sądu pierwszej

instancji będzie ustalenie w toku postępowania dowodowego jej przebiegu i skuteczności, co umożliwi ostateczne i pewne rozstrzygnięcie kwestii niewypłacalności dłużnika.

Wyzbycie się przez dłużnika istotnych składników majątku w krótkich odstępach czasu, na krótko przed zawarciem umowy, stanowiącej źródło wierzytelności w znacznej wysokości, jak również praktyka dokonywania bezpłatnych przysporzeń majątkowych w obrębie najbliższej rodziny dłużnika, w obliczu egzekucji, stanowiły wystarczające przesłanki uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Dotychczasowe czynności dłużnika i jego rodziny, w tym pozwanej, rodziły uzasadnioną obawę, że podjęta przez nich praktyka szybkich i częstych przesunięć majątkowych będzie kontynuowana, co może w znacznym stopniu utrudnić stronie powodowej osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Natomiast podniesione w zażaleniu argumenty pozwanej, dotyczące ekonomicznego uzasadnienia dokonywanych przysporzeń, zostaną zweryfikowane w postępowaniu dowodowym. Na chwilę obecną, argumenty te, jako oparte wyłącznie na twierdzeniach pozwanej, nie prowadziły do podważenia zaskarżonego postanowienia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie pozwanej, uznając je za bezzasadne (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnie Sąd pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).